

- **dieta**, la (f.): διαίτα
- **cappuccio**, il (m.): (εδώ) καπουτσίνο
- **non ti preoccupare**: μην ανησυχείς
- **non importa**, inf. importare: δεν πειράζει
- **siediti**, inf. sedersi: κάθισε, κάτσε
- **signorina**, la (f.): δεσποινίς
- **caffè lungo macchiato**, il (m.): καφέ εσπρέσο με πολύ νερό και λίγο γάλα

20

- **strada**, la (f.): δρόμος
- **Ungheria**, l' (f.): Ουγγαρία
- **ungherese**, l' (m.): Ούγγρος

Test finale

C

- **musica dal vivo**, la (f.): ζωντανή μουσική
- **studenti universitari**, gli (m.): πανεπιστημιακοί φοιτητές
- **opere d'arte**, le (f.) (sing. l'opera d'arte): έργα τέχνης
- **chiara**, (f.) (m. chiaro): ανοιχτόχρωμη (μπύρα)
- **scura**, (f.) (m. scuro): σκουρόχρωμη (μπύρα)

Passato prossimo / Παρακείμενος/Αόριστος

- Ο **passato prossimo** – παρακείμενος/αόριστος δηλώνει μια πράξη που έγινε και ολοκληρώθηκε στο παρελθόν: *leri ho mangiato un panino. / Ieri siamo andati al cinema.*
- Στα ελληνικά αντιστοιχεί, ανάλογα με την περίπτωση, σε αόριστο ή παρακείμενο.

O **passato prossimo** / παρακείμενος/αόριστος σχηματίζεται:

<p>ενεστώτας του ρήματος</p> <p>avere ή essere +</p> <p>μετοχή αορίστου - παρακειμένου</p>	<p>Verbi in -are → -ato: parlare → parlato</p> <p>Verbi in -ere → -uto: credere → creduto</p> <p>Verbi in -ire → -ito: finire → finito</p>
---	--

- Η μετοχή αορίστου - παρακειμένου των ρημάτων που συντάσσονται με **essere** συμφωνεί σε γένος και αριθμό με το υποκείμενο (όπως ένα επίθετο που λήγει σε -ο), ενώ η μετοχή αορίστου - παρακειμένου των ρημάτων που συντάσσονται με **avere** δεν αλλάζει:

	avere + μετοχή αορίστου - παρακειμένου	essere + μετοχή αορίστου - παρακειμένου
io	ho studiato	sono andato/a
tu	hai studiato	sei andato/a
lui/lei/Lei	ha studiato	è andato/a
noi	abbiamo studiato	siamo andati/e
voi	avete studiato	siete andati/e
loro	hanno studiato	sono andati/e

Ausiliare **essere** o **avere**? / Βοηθητικό ρήμα **essere** ή **avere**;

Χρησιμοποιούμε το βοηθητικό **essere** με:

- το ρήμα **essere**
- πολλά ρήματα που δηλώνουν κίνηση: *andare, venire, tornare, uscire, partire, arrivare: Siamo andati al cinema; Vittoria è partita per Torino.*
- τα ρήματα που δηλώνουν στάση σε τόπο: *stare, rimanere, restare: Ieri siete rimasti a casa?*
- πολλά αμετάβατα ρήματα (που δεν παίρνουν άμεσο αντικείμενο, αλλά μόνο έμμεσο αντικείμενο): *piacere, diventare, nascere, morire, sembrare, succedere, accadere: Carlo è nato nel 1990; Cosa è successo?; Il film è piaciuto a tutti.*
- τα αυτοπαθή ρήματα (9^η ενότητα): *lavarsi, vestirsi, svegliarsi: Oggi mi sono svegliato presto, alle 7.*

Χρησιμοποιούμε το βοηθητικό **avere** με:

- το ρήμα **avere**
- τα μεταβατικά ρήματα (που παίρνουν άμεσο αντικείμενο και απαντούν στην ερώτηση ποιος; τι): *fare (colazione), mangiare (un panino), finire (un esercizio), chiamare (un'amica): Abbiamo finito tutti gli esercizi; Ho chiamato Carla al cellulare, ma non risponde.*
- μερικά αμετάβατα ρήματα: *dormire, viaggiare, camminare, passeggiare, piangere, ridere: Non ho dormito per niente stanotte; Avete camminato per le strade del centro storico?*

Χρησιμοποιούμε το βοηθητικό **essere** ή **avere** με:

- τα ρήματα που δηλώνουν ατμοσφαιρικά φαινόμενα: *piovere, nevicare*. Είναι το ίδιο αν πούμε *è piovuto* ή *ha piovuto*.
- τα ρήματα (*cambiare, iniziare, cominciare, finire, passare, salire, scendere, correre* κ.λπ.) που μπορεί να είναι είτε μεταβατικά [παραδείγματα a] είτε αμετάβατα [παραδείγματα b]:
  - Giulia ha cambiato un'altra volta cellulare. Cosa ha cambiato Giulia? Il cellulare: Η λέξη "il cellulare" είναι άμεσο αντικείμενο του ρήματος cambiare, το οποίο εδώ είναι μεταβατικό ρήμα.*
  - Giulia è cambiata molto ultimamente. Edò το ρήμα cambiare είναι αμετάβατο. Η πρόταση έχει μόνο υποκείμενο (Giulia).*
    - I ragazzi hanno finito tutti i compiti. Cosa hanno finito i ragazzi? Tutti i compiti: Η ονοματική φράση "tutti i compiti" είναι άμεσο αντικείμενο του ρήματος finire, το οποίο εδώ είναι μεταβατικό ρήμα.*
    - Il film è finito. Edò το ρήμα finire είναι αμετάβατο. Η πρόταση έχει μόνο υποκείμενο (Il film).*

Participi passati irregolari / Ανώμαλες μετοχές αορίστου - παρακειμένου

Infinito	Participio passato	Infinito	Participio passato
accendere	(ha) acceso	offrire	(ha) offerto
ammettere	(ha) ammesso	perdere	(ha) perso/perduto
appendere	(ha) appeso	permettere	(ha) permesso
aprire	(ha) aperto	piacere*	(è) piaciuto
bere	(ha) bevuto	piangere	(ha) pianto
chiedere	(ha) chiesto	prendere	(ha) preso
chiudere	(ha) chiuso	promettere	(ha) promesso
concedere	(ha) concesso	proporre	(ha) proposto
concludere	(ha) concluso	ridere	(ha) riso
conoscere*	(ha) conosciuto	rimanere	(è) rimasto
correggere	(ha) corretto	risolvere	(ha) risolto
correre	(è/ha) corso	rispondere	(ha) risposto
crescere*	(è/ha) cresciuto	rompere	(ha) rotto
decidere	(ha) deciso	scegliere	(ha) scelto
deludere	(ha) deluso	scendere	(è/ha) sceso
difendere	(è) dipeso	scrivere	(ha) scritto
dipendere	(ha) detto	soffrire	(ha) sofferto
dire	(ha) diretto	spendere	(ha) speso
dirigere	(ha) discusso	spagnere	(ha) spento
discutere	(ha) distinto	spingere	(ha) spinto
distinguere	(ha) distrutto	succedere	(è) successo
distruggere	(ha) diviso	tradurre	(ha) tradotto
dividere	(ha) escluso	trarre	(ha) tratto
escludere	(è) esistito	uccidere	(ha) ucciso
esistere	(è/ha) esploso	vedere	(ha) visto/veduto
esplodere	(ha) espresso	venire	(è) venuto
esprimere	(è) stato	vincere	(ha) vinto
essere	(ha) fatto	vivere	(è/ha) vissuto
fare	(è) giunto		
giungere	(ha) insistito		
insistere	(ha) letto		
leggere	(ha) messo		
mettere	(è) morto		
morire	(ha) mosso		
muovere	(è) nato		
muovere	(ha) nascosto		
nascondere	(ha) offeso		
offendere			

* Τα ρήματα που λήγουν σε -cere και -scere παίρνουν ένα -i- πριν από την κατάληξη -uto.

Ci (avverbio) / Ci (τοπικό επίρρημα)

Χρησιμοποιούμε το ci (τοπικό επίρρημα) για να αντικαταστήσουμε έναν τόπο και σημαίνει εδώ (qui), εκεί (lì):

- Vai spesso in Italia? - Sì, ci vado ogni mese. (= lì, in Italia)

Bello questo parco, ci resto volentieri ancora un po'. (= qui, nel parco)

Avverbi con il passato prossimo /
Επιρρήματα με τον παρακειμένο/αόριστο

Συνήθως τα επιρρήματα *sempre, già, appena, mai, ancora* και *più* μπαίνουν ανάμεσα στο βοηθητικό ρήμα και τη μετοχή αορίστου - παρακειμένου:

Paolo è sempre stato molto gentile con me.

Federica, hai già finito di lavorare?

I ragazzi sono appena usciti dal cinema.

Tiziana non è mai stata a Parigi.

Il professore d'inglese non è ancora arrivato.

Francesco non ha più chiamato Marcella.

I verbi modali (dovere, volere, potere) al passato prossimo /
Τα τροπικά ρήματα (dovere, volere, potere) στον παρακειμένο/αόριστο

- Όταν χρησιμοποιούμε τα τροπικά ρήματα *dovere, potere* και *volere* μόνα τους, βάζουμε πάντα ως βοηθητικό ρήμα το *avere*:
- Sei andato alla festa di Giulia? - No, non ho potuto.
- Επιλέγουμε το βοηθητικό ρήμα που θα χρησιμοποιήσουμε σύμφωνα με το απαρέμφατο που ακολουθεί τα τροπικά ρήματα *dovere, potere* και *volere*:
Non ho potuto studiare ieri. (το ρήμα *studiare* συντάσσεται με το βοηθητικό *avere*)
Carla non è voluta venire con noi. (το ρήμα *venire* συντάσσεται με το βοηθητικό *essere*)*
- Πλέον είναι αποδεκτή και η χρήση του βοηθητικού ρήματος *avere*: *Martina non ha voluto venire con noi*. Όταν χρησιμοποιούμε το βοηθητικό ρήμα *essere* είναι φυσικά απαραίτητη η συμφωνία σε γένος και αριθμό της μετοχής αορίστου-παρακειμένου (*participio passato*) των ρημάτων *dovere, potere* και *volere* με το υποκείμενο.